

ЗАКОН

за изменение и допълнение на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс

(Обн., ДВ, бр. 105 от 2005 г.; изм. и доп., бр. 30, 33, 34, 59, 63, 73, 80, 82, 86, 95 и 105 от 2006 г., бр. 46, 52, 53, 57, 59, 108 и 109 от 2007 г., бр. 36, 69 и 98 от 2008 г., бр. 12, 32, 41 и 93 от 2009 г., бр. 15, 94, 98, 100, 101 от 2010 г. и бр. 14, 31 и 77 от 2011 г.)

§ 1. В дял четвърти глава двадесет и седма „а” се изменя така:

„Глава двадесет и седма „а”

Процедура за взаимна помощ с държавите - членки на Европейския съюз, при събиране на публични вземания

Раздел I

Общи разпоредби

Обхват

Чл. 269а. (1) Взаимна помощ с компетентните органи на държави - членки на Европейския съюз, се осъществява при събирането на следните публични вземания:

1. данъци, включително акцизи, митни сборове и такси, събирани от или за сметка на държавата и общините или за сметка на Европейския съюз;

2. възстановявания, интервенции и други мерки, които са част от системата за пълно или частично финансиране от Европейския фонд за гарантиране на земеделието и от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони, включително сумите, подлежащи на събиране във връзка с тези действия;

3. такси и други публични вземания, предвидени съгласно общата организация на пазара в сектора на захарта;

4. имуществени санкции, глоби, такси и допълнителни такси, свързани с вземанията, за които може да бъде отправено искане за взаимна помощ по

т. 1-3, наложени от органите, компетентни да установяват и/или събират съответните публични вземания с влязъл в сила акт;

5. такси за издаване на удостоверения и други документи, свързани с установяването, обезпечаването и събирането на данъци, акцизи и митни сборове;

6. лихви и разноски, свързани с вземанията по т. 1 - 5.

(2) Разпоредбите на тази глава не се прилагат по отношение на:

1. вземания за задължителни осигурителни вноски;

2. такси, които не попадат в обхвата на ал. 1, т. 4 и 5;

3. вземания с договорен характер, включително възнаграждения по договори за услуги от обществен интерес;

4. вземания по влезли в сила присъди или други санкции, наложени в наказателно производство, които не попадат в обхвата на ал. 1, т. 4.

(3) Действията по обезпечаване и събиране на вземанията по ал. 1 при осъществяване на взаимна помощ се извършват от органите по приходите и публичните изпълнители при условията и по реда на този кодекс.

Компетентни органи

Чл. 269б. (1) Компетентен да осъществява взаимна помощ с компетентните органи на държавите членки е изпълнителният директор на Националната агенция за приходите или оправомощени от него длъжностни лица.

(2) Изпълнителният директор на Националната агенция за приходите определя със заповед централно звено за връзка в рамките на Националната агенция за приходите, което осъществява контактите с други държави членки в областта на взаимната помощ, изпълнява функциите на запитан, съответно запитващ, орган на територията на Република България и осъществява контактите с Европейската комисия.

(3) Изпълнителният директор на Националната агенция за приходите може да определи със заповед и други звена за връзка в структурата на Националната агенция за приходите, които да изпълняват функциите на запитан, съответно запитващ, орган на територията на Република България, по видове вземания или според териториалната или оперативната им компетентност.

Видове взаимна помощ и изисквания към исканията за взаимна помощ

Чл. 269в. (1) Взаимната помощ при събирането на вземанията по тази глава се осъществява чрез искане за:

1. информация;
2. уведомяване;
3. събиране на вземане;
4. обезпечителни мерки.

(2) Искане по ал. 1 и всички документи, свързани с него или с последващ обмен на информация, се изпращат по електронен път, като се използва стандартен формуляр, освен ако това е невъзможно по технически причини.

(3) По електронен път се изпращат и:

1. единният инструмент за предприемане на изпълнителни мерки по чл. 269к, ал. 1, както и съпътстващите го документи по чл. 269к, ал. 3;
2. документите по чл. 269р, ал. 2.

(4) Към искането по ал. 1 могат да бъдат приложени доклади, декларации, становища и други документи, техни преписи или заверени копия, които също се изпращат по електронен път.

(5) Ако комуникацията не е осъществена по електронен път или не са използвани стандартните формуляри, това не засяга валидността на получената информация или на мерките, предприети за изпълнение на искането за взаимна помощ.

(6) Искането за взаимна помощ, стандартният формуляр за уведомяване и единният инструмент за предприемане на изпълнителни мерки се изпращат от местния запитващ орган на официалния език или на един от официалните езици на запитаната държава членка или се придружават от превод на съответния език. Документите могат да бъдат предоставени и на друг официален език, в случай че това е договорено с другата държава членка.

(7) Местният запитан орган приема искането за взаимна помощ, стандартния формуляр за уведомяване и единния инструмент за предприемане на изпълнителни мерки само на български език или придружени от превод на български език, освен ако не е договорено друго със запитващата държава членка.

(8) Актовете и документите, които са предмет на искане за уведомяване по чл. 269е, ал. 1, могат да бъдат изпратени от местния запитващ

орган на български език, съответно приети от местния запитан орган на официалния език на запитващата държава членка.

(9) При получаване на придружителни документи извън тези по ал. 6 и 8 местният запитан орган може да поиска от запитващия орган на друга държава членка превод на документите на български език или на друг договорен език.

Раздел II

Обмен на информация

Искане за информация

Чл. 269г. (1) Искане за предоставяне на информация за факти и обстоятелства от значение за събиране на вземанията по чл. 269а, ал. 1 може да бъде отправено от местния запитващ орган до друга държава членка.

(2) По искане на запитващ орган от друга държава членка местният запитан орган предоставя информация за факти и обстоятелства от значение за събиране на вземанията по чл. 269а, ал. 1.

(3) Местният запитан орган предприема предвидените в националното законодателство действия с оглед събирането и предоставянето на информацията по ал. 2.

(4) Местният запитан орган не е длъжен да предостави информация, когато:

1. не е възможно да получи такава информация за целите на събирането на подобни вземания, възникнали на територията на страната;

2. информацията разкрива търговска, производствена или професионална тайна;

3. разкриването ѝ застрашава националната сигурност или противоречи на обществения ред.

(5) Алинея 4 не може да се счита като основание за отказ от местния запитан орган да предостави информация само защото информацията се съхранява от банка, финансова институция, лице, посочено или действащо като агент или доверено лице, или свързана с капиталов дялове на лице.

(6) Отказът на местния запитан орган за предоставяне на информация се мотивира, като се посочва и съответното основание по ал. 4.

Обмен на информация без предварително искане

Чл. 269д. (1) Преди възстановяване на данъци, такси, акцизи или митни сборове, с изключение на данък върху добавената стойност, на лице, което е установено или пребивава в друга държава членка, органът, компетентен да извърши възстановяването, може чрез съответното звено за връзка да информира държавата членка, в която лицето е установено или пребивава, относно предстоящото възстановяване.

(2) Информацията по ал. 1 може да бъде изпратена във формата и по реда съгласно чл. 269в, ал. 2.

Раздел III

Уведомяване относно документи

Искане за уведомяване, отправено от местен запитващ орган

Чл. 269е. (1) Местният запитващ орган може да отправи искане до друга държава членка за уведомяване на адресата относно актове и документи, включително съдебни, свързани с вземания по чл. 269а, ал. 1 и/или с тяхното събиране.

(2) В случаите по ал. 1 за уведомяването се прилага законодателството на запитаната държава членка.

(3) Искането за уведомяване се придружава от стандартен формуляр, който съдържа:

1. име, съответно наименование (фирма), адрес и други индивидуализиращи данни за получателя;

2. целта на уведомяването и срока, в който следва да се извърши уведомяването;

3. описание на приложения документ, характера и размера на вземането, което е предмет на искането;

4. наименование, адрес за кореспонденция и други данни за контакт на административното звено, което има правомощия във връзка с документа, за който ще бъде уведомен адресатът, или на административното звено, което разполага с информация за документа или за възможността за оспорване на вземането.

(4) Искане по ал. 1 може да бъде отправено до друга държава членка само в случай че не е възможно уведомяването да се извърши на територията на страната или когато подобно уведомяване би довело до прекомерни трудности.

(5) Независимо от искането по ал. 1 лицата, намиращи се на територията на друга държава членка, могат да бъдат уведомявани за актове и документи чрез изпращане на писмо с обратна разписка или по електронен път.

Искане за уведомяване, отправено от запитващ орган на друга държава членка

Чл. 269ж. (1) По искане за уведомяване от запитващ орган на друга държава членка местният запитан орган връчва актове и документи, включително съдебни, издадени в държавата членка на запитващия орган и свързани с вземания по чл. 269а, ал. 1 и/или с тяхното събиране.

(2) Искането по ал. 1 се придружава от стандартен формуляр със съдържанието по чл. 269е, ал. 3.

(3) Връчването се извършва по реда на глава шеста, като местният запитан орган своевременно информира запитващия орган на другата държава членка за всяко свое действие във връзка с искането и за датата на връчване на акта или документа.

(4) Местният запитан орган гарантира, че връчването е извършено в съответствие с правилата на този кодекс.

Раздел IV

Обезпечителни мерки и събиране на вземания

Искане за събиране на вземане, отправено от местен запитващ орган

Чл. 269з. (1) Местният запитващ орган може да отправи искане до друга държава членка за събиране на публични вземания по чл. 269а, ал. 1, за които е налице изпълнително основание.

(2) Местният запитващ орган предоставя незабавно на запитания орган от другата държава членка всяка информация, получена във връзка с вземането и която е от значение за неговото събиране.

Условия за отправяне на искане за събиране на вземане към друга държава членка

Чл. 269и. (1) Искане за събиране на вземане не може да се отправя, ако актът за установяване на публичното вземане е оспорен освен в случаите на чл. 269м, ал. 5.

(2) Преди да отправи искане за събиране на вземане, местният запитващ орган следва да е приложил всички способности за събиране на вземанията по този кодекс освен в случаите, когато:

1. длъжникът не притежава имущество на територията на Република България, към което да бъде насочено изпълнението, и местният запитващ орган разполага с информация за имущество на длъжника в запитаната държава членка;

2. изпълнението няма да доведе до пълно погасяване на вземането и местният запитващ орган разполага с информация за имущество на длъжника в запитаната държава членка;

3. когато събирането на вземането е невъзможно или значително ще се затрудни.

Единен инструмент за предприемане на изпълнителни мерки

Чл. 269к. (1) Искането за събиране на публични вземания по чл. 269а, ал. 1 се придружава от единен инструмент за предприемане на изпълнителни мерки, в който се отразява основното съдържание на първоначалното изпълнително основание и представлява единствено основание за предприемане на действия по принудително изпълнение и налагане на обезпечителни мерки от местния запитан орган. Единният инструмент за предприемане на изпълнителни мерки подлежи на изпълнение, без да е необходим акт за признаване, допълване или заместване.

(2) Единният инструмент за предприемане на изпълнителни мерки съдържа:

1. данни, индивидуализиращи първоначалното изпълнително основание, описание на вземането, вида на вземането, периода, за който се отнася, всички дати от значение за изпълнителното производство, размера на вземането, включително главница, лихви и разноси;

2. име, съответно наименование (фирма) и други данни, индивидуализиращи длъжника;

3. наименование, адрес и други данни за контакт на публичния взискател или на административното звено, което разполага с информация за вземането или за възможността за неговото оспорване.

(3) Към искането по ал. 1 могат да бъдат прилагани и други документи, свързани с вземането, издадени в запитващата държава членка.

Искане за събиране на вземане, отправено от друга държава членка

Чл. 269л. (1) По искане на запитващ орган от друга държава членка местният запитан орган събира вземанията по чл. 269а, ал. 1, за които е налице първоначално изпълнително основание, издадено в другата държава членка.

(2) Вземанията, посочени в искането, се събират по реда на този кодекс.

(3) Вземанията, събирани по искане за взаимна помощ, не се ползват с привилегиите, предвидени в българското законодателство за подобни вземания.

(4) Вземанията, посочени в искането, се събират в български левове.

(5) Местният запитан орган информира запитващия орган от другата държава членка за всяко предприето действие във връзка с искането за събиране на вземането.

(6) Местният запитан орган начислява лихви съгласно българското законодателство считано от датата на получаване на искането за събиране.

(7) Вземането може да бъде отсрочено или разсрочено при условията и по реда на този кодекс, като местният запитан орган уведомява за това запитващия орган от другата държава членка.

(8) Местният запитан орган превежда на запитващия орган от другата държава членка събраните във връзка с искането вземания с изключение на разноските по чл. 269ф.

Действия на местен запитан орган при оспорване на вземане, във връзка с което е поискана взаимна помощ от друга държава членка

Чл. 269м. (1) Когато срещу вземането, първоначалното изпълнително основание, единният инструмент за предприемане на изпълнителни мерки и законосъобразността на уведомяване, извършено от компетентен орган на запитващата държава членка, е постъпила жалба до местния запитан орган, той уведомява жалбоподателя, че следва да подаде жалбата пред компетентен да се произнесе по жалбата орган в запитващата държава членка.

(2) Когато срещу действия по изпълнението или по уведомяването, извършени в хода на изпълнението на територията на страната, е постъпила жалба, се прилагат разпоредбите на този кодекс.

(3) Когато местният запитан орган е уведомен от запитващия орган на другата държава членка за оспорване по ал. 1, изпълнението се спира за оспорената част на вземането до произнасяне на компетентния орган.

(4) При спиране на изпълнението по ал. 3 не могат да се извършват нови изпълнителни действия за оспорената част от вземането, но могат да се извършват действия по обезпечаване по искане на запитващия орган от другата държава членка или по инициатива на местния запитан орган.

(5) Алинея 3 не се прилага, когато запитващият орган от другата държава членка е направил мотивирано искане местният запитан орган да продължи изпълнителното производство въпреки оспорването. Ако жалбата бъде уважена, запитващият орган от другата държава членка възстановява събраните суми заедно с дължимите лихви, както и направените от местния запитан орган разноски.

(6) При уведомяване от запитващия орган на другата държава членка за започнала процедура за сключване на споразумение с длъжника, което ще доведе до промяна в размера на вземането, местният запитан орган спира изпълнението до приключване на процедурата, освен в случаите на образувано производство по реда на Наказателно-процесуалния кодекс за измама или открито производство по несъстоятелност. При спиране на изпълнението се прилага ал. 4.

Действия на местен запитващ орган при оспорване на вземане, във връзка с което е отправено искане за взаимна помощ до друга държава членка

Чл. 269н. (1) Когато местният запитващ орган е отправил искане за взаимна помощ до друга държава членка, по реда на българското законодателство се разглеждат жалби относно:

1. вземането, първоначалното изпълнително основание или единният инструмент за предприемане на изпълнителни мерки;

2. законосъобразността на връчването на актове и документи в друга държава членка по чл. 269е, ал. 5.

(2) В случаите на възникнал спор по ал. 1 местният запитващ орган уведомява своевременно запитания орган от другата държава членка, като посочва и необжалваната част от вземането. Когато изпълнението е спряно за обжалваната част от вземането, местният запитващ орган уведомява запитания орган от другата държава членка за изхода на производството по обжалване.

(3) Местният запитващ орган може да отправи мотивирано искане до запитания орган от другата държава членка да продължи изпълнението за обжалваната част независимо от обжалването.

(4) Местният запитващ орган може да поиска от запитания орган на другата държава членка да наложи мерки по обезпечаване на обжалваната част от вземането, независимо от спиране на изпълнението за тази част в другата държава членка.

(5) Ако жалбата по ал. 1 бъде уважена, местният запитващ орган възстановява събраните суми заедно с дължимите лихви и разноски в съответствие с действащото законодателство на запитаната държава членка.

Действия на местен запитващ орган при изменение или оттегляне на искането за събиране на вземане, отправено до друга държава членка

Чл. 269о. (1) Местният запитващ орган уведомява незабавно запитания орган на другата държава членка при изменение или оттегляне на искането за събиране на вземане, като посочва причините за това.

(2) В случай че изменението на искането е в резултат на влязъл в сила акт на орган, компетентен да се произнесе по жалбата по чл. 269н, ал. 1, местният запитващ орган изпраща акта, както и изменения единен инструмент за предприемане на изпълнителни мерки, въз основа на който продължава изпълнението.

(3) По отношение на изменения единен инструмент за предприемане на изпълнителни мерки се прилагат разпоредбите на чл. 269к и 269н.

Действия на местен запитан орган при изменение или оттегляне на искането за събиране на вземане, отправено от друга държава членка

Чл. 269п. (1) При постъпване на изменен единен инструмент за предприемане на изпълнителни мерки от запитващ орган на друга държава членка местният запитан орган продължава изпълнението въз основа на изменения единен инструмент.

(2) По отношение на изменения единен инструмент за предприемане на изпълнителни мерки се прилагат чл. 269к и 269м.

(3) Извършените до изменението изпълнителни действия и обезпечителни мерки запазват действието си освен в случаите, когато изменението е в резултат на отмяна на първоначалното изпълнително основание.

Действия на местен запитващ орган при отправяне на искане за
обезпечителни мерки до друга държава членка

Чл. 269р. (1) При наличие на предпоставките по чл. 121 или 195 местният запитващ орган може да отправи искане за обезпечителни мерки до друга държава членка.

(2) Към искането по ал. 1 се прилага акт на компетентен орган относно вземането, ако такъв е издаден, както и други документи, свързани с вземането.

(3) По отношение на искането за обезпечителни мерки се прилагат съответно чл. 269з, ал. 2, чл. 269н и 269о.

Действия на местен запитан орган при получаване на искане за
обезпечителни мерки от друга държава членка

Чл. 269с. (1) При постъпване на искане за обезпечителни мерки от запитващ орган на друга държава членка местният запитан орган предприема необходимите действия по реда на този кодекс.

(2) По отношение на искането за обезпечителни мерки се прилагат съответно чл. 269л, ал. 2-5, чл. 269м и 269п.

Ограничение на отговорността на местен запитан орган при получаване на
искане за взаимна помощ от друга държава членка

Чл. 269т. (1) Местният запитан орган не е длъжен да окаже взаимна помощ по тази глава, в случай че действията по изпълнение на искането с оглед имущественото състояние на длъжника могат да доведат до сериозни икономически или социални затруднения.

(2) Местният запитан орган не е длъжен да окаже взаимна помощ по тази глава, когато искането за взаимна помощ се отнася за вземане, по отношение на което е изтекла петгодишна давност, считано от датата, на която вземането е станало изискуемо, до датата на първоначалното искане за помощ.

(3) Независимо от ал. 2, когато вземането или изпълнителното основание е обжалвано, петгодишната давност започва да тече от датата на влизане в сила на изпълнителното основание.

(4) Независимо от ал. 2, при разсрочване или отсрочване на вземането в държавата членка на запитващия орган петгодишната давност

започва да тече от датата, на която вземането е следвало да бъде окончателно погасено.

(5) Местният запитан орган не е длъжен да предостави взаимна помощ, когато е изтекъл десетгодишен давностен срок, считано от датата, на която вземането е станало изискуемо.

(6) Местният запитан орган не е длъжен да предостави взаимна помощ по тази глава, ако общата сума на вземанията, за които е отправено искането, е по-малка от равностойността на 1500 евро в български левове.

(7) Местният запитан орган мотивира отказа за предоставяне на взаимна помощ.

Погасителна давност

Чл. 269у. (1) По отношение на погасителната давност на вземанията се прилага законодателството на запитващата държава членка.

(2) Действията по събиране, предприети от местния запитан орган по искане за взаимна помощ, с които се спира или прекъсва давността по реда на този кодекс, имат същите последици и в държавата членка на запитващия орган, ако това е допустимо съгласно нейното законодателство.

(3) В случай че в законодателството на запитания орган от другата държава членка не е предвидено спиране или прекъсване на давността при приемане на определени действия по събиране, се прилагат правилата за спиране и прекъсване на давността, предвидени в този кодекс.

(4) Алинеи 1-3 не засягат правото на компетентните органи на запитващата държава членка да предприемат действия за спиране или прекъсване на давността в съответствие с националното ѝ законодателство.

(5) Местният запитан орган уведомява запитващия орган на другата държава членка за действията, които спират или прекъсват давността.

Разноски

Чл. 269ф. (1) По отношение на направените разноски по събиране или обезпечаване на вземането се прилага чл. 240, ал. 1.

(2) Направените разноски във връзка с предприети от местния запитан орган действия по искане за взаимна помощ не подлежат на възстановяване от запитващата държава членка.

(3) Местният запитващ орган възстановява на запитаната държава членка всички разноски, направени в резултат на предприети от него

действия, които са се оказали неоснователни поради несъществуване на вземането или недействителност на изпълнителното основание.

(4) Когато събирането на вземане създава особени затруднения, разноските по събирането са в особено големи размери или е свързано с борбата срещу организираната престъпност, за всеки отделен случай с другата държава членка може да се договорят специални условия и ред за възстановяване на разноските.

Присъствие и участие при провеждане на административни производства

Чл. 269х. (1) По споразумение с компетентните да осъществяват взаимна помощ органи на друга държава членка може да се договори оправомощени длъжностни лица да присъстват при провеждане на административни производства, както и да подпомагат съответните компетентни органи при съдебни производства, осъществявани на територията на държавата членка.

(2) При условие че е разрешено в националното законодателство, споразумението може да предвижда възможност оправомощените длъжностни лица от съответната държава членка да разпитват физически лица, както и да имат достъп до всяка информация, свързана с осъществяването на взаимната помощ.

Разкриване на информация

Чл. 269ц. (1) Всяка информация, получена или предоставена по тази глава, представлява данъчна и осигурителна информация по смисъла на този кодекс.

(2) Информацията по ал. 1 може да бъде използвана във връзка със съдебни или административни производства, образувани с цел събиране и/или обезпечаване на вземанията по чл. 269а, ал. 1, както и с цел установяване и събиране на задължителни осигурителни вноски.

(3) Информацията по ал. 1 може да се използва от местния запитващ орган за цели, различни от посочените в ал. 2, след разрешение от запитания орган на другата държава членка.

(4) В случаите, когато запитващ орган от друга държава членка поиска използване на информация за цели, различни от целите, за които е била предоставена, информацията може да се използва след разрешение от местния запитан орган при спазване разпоредбите на този кодекс.

(5) Достъп до информацията по ал. 1 могат да имат лица, упълномощени от Органа за акредитиране по сигурността към Европейската комисия, само когато това е необходимо за наблюдението, поддръжката и развитието на мрежата CCN.

(6) В случай че получената или предоставената информация по ал. 1 може да бъде полезна за трета държава членка, тази информация може да бъде предоставена по реда на тази глава след разрешение на държавата членка - източник на информацията. В срок десет работни дни от датата на уведомяването държавата членка - източник на информацията, може да се противопостави на предоставянето на информацията на трета държава членка.

(7) Информацията, получена по реда на тази глава, може да бъде използвана като доказателство от всички органи, на които е предоставена.

Докладване

Чл. 269ч. Компетентният орган по чл. 269б, ал. 1 или оправомощено от него длъжностно лице изпраща на Европейската комисия до 31 март всяка година информация относно броя на изпратените и получените искания по чл. 269в, ал. 1 по държави членки, размера на вземанията, за които са получени искания за събиране на вземания, и на събраните суми, както и всяка друга информация, която може да бъде полезна за оценка на взаимната помощ.”

§ 2. В Допълнителните разпоредби се правят следните изменения и допълнения:

1. В § 1:

а) точки 18 и 19 се изменят така:

„18. „Местен запитващ орган” по смисъла на дял четвърти, глава двадесет и седма „а”, освен ако е предвидено друго, е централно звено за връзка при Националната агенция за приходите, съответно звено за връзка или отдел за връзка, определени от компетентния орган по чл. 269б да отправят искане за взаимна помощ по този кодекс.

19. „Местен запитан орган” по смисъла на дял четвърти, глава двадесет и седма „а”, освен ако е предвидено друго, е централно звено за връзка при Националната агенция за приходите, съответно звено за връзка или отдел за връзка, определени от компетентния орган по чл. 269б да получават искане за взаимна помощ от друга държава - членка на Европейския съюз.”;

б) създават се т. 22 и 23:

„22. „Лице” по смисъла на дял четвърти, глава двадесет и седма „а”,

е:

а) физическо лице;

б) юридическо лице;

в) неперсонифицирано дружество;

г) всяко друго правно сдружение, независимо от неговото естество и форма и без значение дали има правосубектност, притежаващо или управляващо активи и доходи, които подлежат на облагане с който и да е от данъците в обхвата на чл. 269а, ал. 1, т. 1.

23. „Мрежа CCN” означава обща платформа, която се основава на обща комуникационна мрежа (CCN), разработена от Европейския съюз, за предаване на всякакви данни по електронен път между компетентните органи в областта на митническото и данъчното облагане.”

2. Създава се § 2б:

„§ 2б. Този кодекс въвежда изискванията на Директива 2010/24/ЕС на Съвета от 16 март 2010 г. относно взаимната помощ при събиране на вземания, свързани с данъци, такси и други мерки.”

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 3. (1) Незавършените към датата на влизане в сила на този закон производства по осъществяване на взаимна помощ при събирането на публични вземания се довършват по новия ред.

(2) Извършените процесуални действия по осъществяване на взаимна помощ при събирането на публични вземания по незавършените към датата на влизане в сила на този закон производства запазват своето действие.

(3) Взаимна помощ по реда на този закон се осъществява и за вземания по чл. 269а, възникнали преди датата на влизането му в сила.

§ 4. Изпълнителният директор на Националната агенция за приходите в срок един месец от влизането в сила на този закон определя със заповед централно звено за връзка по чл. 269б, ал. 2, което ще осъществява контактите с други държави членки в областта на взаимната помощ, ще

изпълнява функциите на запитан, съответно запитващ орган на територията на Република България и ще осъществява контактите с Европейската комисия.

§ 5. Този закон влиза в сила от 1 януари 2012 г.

Законът е приет от 41-ото Народно събрание на
2011 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ:**

(Цецка Цачева)

М О Т И В И

към проекта на Закон за изменение и допълнение на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс

Проектът на Закон за изменение и допълнение на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс предвижда изменение на глава двадесет и седма „а”, която регулира осъществяването на административно сътрудничество между държавите - членки на Европейския съюз, в областта на събирането на вземания от данъци и такси, транспонираща Директива 2008/55/ЕО.

Новата Директива 2010/24/ЕС на Съвета от 16 март 2010 г. относно взаимната помощ при събиране на вземания, свързани с данъци, такси и други мерки, отменя Директива 2008/55/ЕО, като нейните разпоредби следва да бъдат въведени в националното законодателство до 31 декември 2011 г.

Законопроектът транспонира директивата в националното законодателство.

Взаимната помощ се изразява в правото на запитваща държава членка за случаите и при условията, определени в директивата, да отправи искане за информация, уведомяване, събиране и обезпечаване на вземания, както и задължението на запитаната държава членка да извърши всички необходими действия, свързани с осъществяването на взаимната помощ.

Основните акценти, към които са насочени измененията в глава двадесет и седем „а”, са следните:

- Разширяване обхвата на взаимната помощ при събиране на вземания от данъци и такси;
- Разширяване обхвата на лицата, по отношение на които ще се извършва взаимната помощ – всички физически и юридически лица, както и всички форми на правни сдружения (неперсонифицирани дружества, тръстове, фондации и др.), установени на територията на ЕС;
- Предоставяне на по-широки възможности за събиране и обезпечаване на вземания чрез подаване на искане за взаимна помощ до друга държава членка, дори средствата за събиране на вземанията в запитващата държава да не са напълно изчерпани;
- Приемане на единен инструмент за предприемане на изпълнителни мерки в запитана държава членка и единен стандартен формуляр за информация, уведомяване, събиране на вземане и обезпечителни мерки;
- Уреждане обмен на информация без предварително искане при възстановяване на данъци;

- Създаване на възможност длъжностни лица от запитваща държава членка да присъстват и да подпомагат извършването на действията в административните и съдебните производства в запитаната държава членка;
- Въвеждане на задължение всички искания и документи да се изпращат по електронен път от компетентните органи на държавите членки в електронен формат и чрез електронна мрежа CCN при наличието на точни правила относно езиковия режим и документите;
- Възстановяване за сметка на длъжника на разноските, свързани със събиране на вземането;
- Създаване на режим на обжалване действията на запитания и запитващия орган в процеса на събиране на вземанията;
- Създаване на регламентация по отношение на давностните срокове;
- Създаване на режим за защита на информацията, която се обменя в рамките на взаимната помощ.

При въвеждането на Директива 2010/24/ЕС в Данъчно-осигурителния процесуален кодекс е избран подход, съгласно който разпоредбите на директивата са въведени съобразно правомощията и задълженията на националните компетентни органи в зависимост от това, дали имат качеството на запитван или запитващ орган.

Целта на възприетия подход е правилата на взаимната помощ да бъдат ясно и недвусмислено дефинирани за правоприлагащите органи, както и да се елиминира рискът с разпоредби от българското законодателство да се въвеждат задължения за компетентни органи от други държави членки.

По отношение на практическото прилагане на новия режим на взаимната помощ от компетентните органи следва да се отбележи, че към настоящия момент в Националната агенция за приходите е изградено и действа Централно звено за връзка, което по силата на предложените промени в Данъчно-осигурителния процесуален кодекс ще изпълнява функциите на запитващ и запитван орган съгласно разпоредбите на директивата. Във връзка с това не са необходими допълнителни бюджетни средства за изграждане на административен капацитет и техническа обезпеченост на процеса по осъществяване на взаимната помощ в областта на събирането на вземания за данъци и такси.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Бойко Борисов)